

22. 6. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Exekutoři a exekuční činnost

Přinášíme Vám obsáhlý rozhovor s JUDr. Janem Veselým, PhD. o exekucích a exekučním řádu. Exekuční řád je zásadním pozitivním průlomem do současného stavu vymáhání práva, neboť poskytuje věřitelům účinný a efektivní nástroj k vymáhání pohledávek. Zákonem o soudních exekutorech byl konstituován nový právní stav - soudní exekutoři. Zákon nabyl ve statusové části účinnosti 1.5.2001 a od 1.9.2001 je účinná část kodifikující samotné exekuční řízení.

1. Může si najmout soudního exekutora i obyčejný člověk? Nebude to drahé?

Ceny služeb soudních exekutorů sice bude upravovat ještě nevydaná vyhláška Ministerstva spravedlnosti, ale již dnes je možné rozptýlit pochybnost o finanční náročnosti služeb soudních exekutorů. Náklady exekuce a náklady soudního exekutora platí zásadně povinný, takže pro věřitele půjde o mnohem levnější záležitost než dnes.

2. A co zálohy? Zákon o exekutorech počítá se zálohami.

V případě velmi složitých exekucí se exekutor s věřitelem může dohodnout na nějaké záloze. Důležité však, že se musí dohodnout.

3. Pane doktore, vymáhání pohledávek normálním způsobem nefunguje, nedopadnou soudní exekutoři stejně jako nedobrovolné dražby, prostě nebudou fungovat?

To, že nefungují nedobrovolné dražby souvisí s kvalitou legislativní úpravy a tím, že jde o nestandardní institut, který nebyl nikde předtím vyzkoušen. Naproti tomu se soudními exekutory jsou zkušenosti výborné, dlouhodobě fungují v zemích EU a není možné nevidět, jak se zlepšila situace ve vymáhání pohledávek na Slovensku po schválení zákona o soudních exekutorech.

4. Nerozumím tomu, proč se o vás mluví jako o spoluvůrci zákona o soudních exekutorech. Zákony přece navrhuje poslanci?

Zákony poslanci sice navrhují, ale návrh si obvykle nechávají zpracovat u renomovaných právních kanceláří a u ostatních odborníků příslušného oboru. To byl i náš případ. Stejně tak vláda navrhuje zákony, ale ty zpracovávají jednotliví lidé na příslušných ministerstvech.

5. Chtěl bych pracovat v kanceláři soudního exekutora. Na koho se mám obrátit?

V současné době se můžete obracet pouze na ty, kteří projevili zájem stát se soudními exekutory a přihlásili se do výběrového řízení. Bohužel jejich veřejný seznam neexistuje, takže budete muset pravděpodobně počkat na seznam jmenovaných soudních exekutorů (ten už bude veřejný).

6. Pane doktore, vy sám chcete být soudním exekutorem?

Ano, chci a hlásím se do výběrového řízení na jmenování do exekutorského úřadu v Praze. Věřím, že zákon o soudních exekutorech bude znamenat pozitivní průlom a zlepšení v oblasti vymáhání práva (pohledávek) a konečně posílí postavení věřitele v České republice a rád bych se tohoto procesu

osobně aktivně zúčastnil. Očekává se, že soudní exekutoři se budou rekrutovat zejména z řad advokátů.

7. Proč se jednou mluví o soudních a podruhé o soukromých exekutorech?

Používat v souvislosti se soudními exekutory místo slova „soudní“ slovo „soukromí“ je zavádějící. Správně jde samozřejmě o soudní exekutory. Vyplývá to už z názvu zákona č. [120/2001](#) Sb. o soudních exekutorech a potom také z podstaty věci: soudní exekutor je soukromá osoba zhruba stejně jak soudce. Důležité je, že vykonává zvláštní úřad, a to úřad soudní, neboť jeho úkony se v exekučním řízení považují za úkony soudu.

8. Jak se díváte na rozmáhající se praxi podávání návrhů na konkurs, které mají pouze donutit dlužníka a by zaplatil a nesměřují vážně k vyhlášení konkursu?

Považuji to za velmi špatné. Nejde jen o to, že taková věc má svoje právní konsekvence a může se stát, že konkurs bude prohlášen vlastně bez důvodu. Co je možná obecně více problematické, je skutečnost, že smysl jednotlivých právních institutů se posouvá a to poškozují právní vědomí veřejnosti. Vyplývá to ale z předcházející praxe, kdy se dlužníci snažili vyhnout placení dluhů tím, že sami na sebe podávali návrhy na konkurs nebo se konkursem maskovaly přesuny majetku.

9. Jaký bude vztah mezi konkursem a exekucí prováděnou soudním exekutorem?

Z aspektu právního skoro stejný jako mezi soudním výkonem rozhodnutí a konkursem. Ale reálný dopad by měl vypadat tak, že se omezí počet dlužníků, kteří budou v konkursu, protože včasná a účinná exekuce konkursu předejde. Dlužník by měl po skončení exekuce normálně fungovat dál. Ovšem pokud exekuce přijde pozdě, když už dlužník nebude mít žádný bonitní majetek, ke konkursu asi opět dojde. Předkladatelé zákona o soudních exekutorech si od něj slibovali zejména zlepšení vymahatelnosti práva a zlepšení platební morálky dlužníků a to je také můj předpoklad.

10. Jak mohou soudní exekutoři přispět k vymahatelnosti práva?

Pokud bude každému dlužníkovi bez rozdílu hrozit, že když nebude včas platit, soudní exekutor rychle a účinně provede exekuci, bude motivován zaplatit svému věřiteli bez donucení. Navíc náklady exekuce nese povinný, takže hrozba toho, že zaplatí za své protiprávní chování víc než za chování v souladu s právem jej bude účinně motivovat. Tato motivace tady totiž zatím chyběla, protože dlužníkům se spíše vyplácelo neplatit. Ale nejde jen o vymahatelnost práva, jde i o zvýšenou míru právní jistoty a kvalitnější podnikatelské prostředí.

11. Nejsou soudní exekutoři jen další dobrá příležitost pro právníky, aby si namastili kapsy?

Být soudním exekutorem, stejně jako být zedníkem nebo prodejcem mobilních telefonů, znamená především práci. Pokud člověk dělá svou práci dobře, vždy může oprávněně čekat, že se jeho práce zúročí a bude zisková.

12. Zákon o soudních exekutorech svěruje do rukou soudních exekutorů tolik věcí, že kancelář exekutora bude asi muset být opravdu velká?

Ano, aby soudní exekutor mohl vykonávat svou profesi opravdu kvalitně, bude muset mít odpovídající vybavení. Už do začátku bude potřebovat automobily, kancelář, skladové prostory, několik zaměstnanců, bude muset umět poměrně dobře zacházet s informačními systémy. Nikdo neskrývá,

že výkon této profese bude náročný. Ovšem materiální zabezpečení nebude to hlavní. Exekutor se bude muset velmi dobře orientovat v právu a jeho zaměstnanci budou muset mít obdobně dobré znalosti.

13. Soudní exekutory prosazovala opozice. Nevadí to nyní, když je v život uvádí vláda?

Je sice pravda, že zákon o soudních exekutorech původně navrhovali poslanci za 4K, ale vláda měla zákon o soudních exekutorech v legislativním plánu také. Jen by celý proces byl zpožděn asi o dva roky. Vláda zákon o soudních exekutorech podpořila a ministerstvo spravedlnosti bylo v legislativním procesu velmi aktivní, takže se dá říci, že soudní exekutory podpořily všechny demokratické strany v parlamentu. Protože vláda sama měla zájem soudní exekutory zřídit, její činnost v současné době, při vytváření základní struktury Komory soudních exekutorů, můžeme zatím jen chválit.

14. Kde získám podrobnější informace o soudních exekutorech?

Pokud se podrobněji zeptáte, dostanete podrobnější informaci. Hodně informací o soudních exekutorech publikují Hospodářské noviny, právnícké časopisy jako Právní rozhledy, nebo internetové stránky jako ww.ihned.cz, www.epravo.cz a www.soudniexekutor.cz. Standardním místem pro poskytování informací o soudních exekutorech je také ministerstvo spravedlnosti. Záleží ovšem také na tom, jak podrobné informace požadujete a zda jsou v současné době vůbec k dispozici.

15. Z vašich odpovědí zaznívá skepse vůči nedobrovolným veřejným dražbám. Ovšem neměly by se exekuce a dražby doplňovat?

Nedobrovolné dražby, tak jak u nás byly zavedeny zákonem č. [26/2000](#) Sb., o veřejných dražbách, nemohou dlouhodobě obstát a v současné době nefungují. V první řadě není zákon o veřejných dražbách kvalitně zpracován; ve druhé řadě nedobrovolné dražby snižují úroveň právní jistoty, a to na obou stranách pomyslné barikády. Jak věřitelé, tak dlužníci si nejsou jisti, co vlastně nedobrovolná dražba bude znamenat. Ze zákona o veřejných dražbách je možné úspěšně použít v praxi pouze postup v procesu dražby. Sama realita ukazuje, že nestandardní řešení nemají smysl.

16. Proč nejsou automaticky soudními exekutory současní soudní vykonavatelé a daňoví exekutoři?

Soudní exekutor nebude působit jen jako současný soudní vykonavatel. Přenáší se na něj značná část agendy soudce a bude poskytovat i právní pomoc. Proto jsou na soudní exekutory kladeny stejné požadavky jako na soudce a advokáty. Pokud tyto požadavky splňuje dnešní soudní vykonavatel nebo daňový exekutor, může se zúčastnit výběrového řízení.

17. Kdo se může stát soudním exekutorem?

Exekutorem může být jmenován občan České republiky, který

- a) má plnou způsobilost k právním úkonům,
- b) získal úplné vysokoškolské vzdělání na právnícké fakultě vysoké školy se sídlem v České republice, nebo se sídlem na území České a Slovenské Federativní Republiky nebo jejich právních předchůdců
- c) je bezúhonný,
- d) vykonal alespoň tříletou exekutorskou praxi, a
- e) složil exekutorskou zkoušku.

Uchazeč splňující tyto podmínky, který bude vybrán ve výběrovém řízení vyhlášeném ministerstvem spravedlnosti a jmenován do exekutorského úřadu se tak stane „soudním exekutorem“.

Exekutorskou praxí se rozumí praxe exekutora, exekutorského kandidáta a exekutorského koncipienta podle exekučního řádu, automaticky se započítává právní praxi uvedená v § 9 odst. 2 exekučního řádu zejména praxe soudce, advokáta, notáře, advokátního nebo notářského koncipienta atp. Exekutorskou zkouškou se rozumí odborná zkouška exekutora podle zákona o soudních exekutorech, za kterou bude automaticky uznána zkouška vymezená v § 9 odst. 3 exekučního řádu, zejména soudcovská zkouška, advokátní zkouška, notářská zkouška apod.

18. V zákoně o soudních exekutorech je zmínka o centrální evidenci exekucí. Co si pod tím mám představit?

Centrální evidence exekucí je informační systém, který bude rozdělen na dvě sekce, jednu pro exekutory a druhou pro veřejnost. Exekutoři i veřejnost tak budou informováni o všech exekucích na jednotlivé povinné osoby.

19. Kdo rozhoduje o tom, kdo se stane soudním exekutorem?

Orgány Exekutorské komory ČR ve výběrovém řízení, přičemž vybrané jmenuje ministr spravedlnosti. Na základě přechodných ustanovení zákona č. [120/2001](#) Sb. o soudních exekutorech vykonává pravomoci Exekutorské komory ČR do 1.9.2001 ministr spravedlnosti, takže o prvních 205 exekutorech rozhodne ministr spravedlnosti.

20. Končí s rozjezdem soudních exekutorů možnost postupu podle výkonu rozhodnutí v občanském soudním řádu?

Samozřejmě že ne, každý má možnost využít vedle služeb soudního exekutora i standardní postup, kdy se o jeho exekuční titul bude starat soud a soudní vykonavatelé. Ovšem efektivita tohoto postupu bude s postupem soudního exekutora nesorazitelná; špatné zkušenosti s exekučním řízením máme asi všichni. Je však třeba doplnit, že některé věci bude možné řešit i nadále pouze přes soud, jde zejména o věci v oblasti rodinného práva.

21. Bude exekutor dělat ještě něco jiného kromě exekucí?

Exekutor má v zákoně definovanou i tzv. další činnost exekutora. Nejdůležitější pro soudy bude asi možnost doručovat soudní písemnosti přes kanceláře soudních exekutorů. Zajímavé pro všechny, kdo tuší, že by jejich problém měl jít před soud může být oprávnění exekutora sepsat exekutorský zápis o stavu věci nebo skutkovém ději, který může velmi ulehčit důkazní situaci v nalézacím řízení. Exekutor také může poskytovat právní pomoc povinným a oprávněným v průběhu exekučního řízení.

22. Kolik bude exekutorů a kde budou sídlit?

Exekutorů by mělo být v celé republice 320. V první vlně, to je v létě 2001, bude jmenováno prvních 205. Všichni exekutoři budou mít svou kancelář, exekutorský úřad, v okrsku okresního soudu, kam byli jmenováni, ale působit budou na celém území republiky. Rozmístění exekutorů do jednotlivých soudních okrsků je možné najít na internetových stránkách ministerstva vnitra nebo na webu www.soudniexekutor.cz.

23. Může soudní exekutor zabavit dlužníkovi úplně všechno?

Ne, povinnému (dlužník po skončení nalézacího řízení) vždy zůstanou základní životní potřeby. Nelze provádět exekuci tak, aby povinný doslova nemohl přežít. To je však situace fyzických osob. Povinní - právnické osoby - mohou být zexekuváni způsobem, který bude znamenat jejich zánik. Na druhou

stranu exekuce nemůže být nepřiměřená a nemůže být šikanózní. Nelze jednoduše pro pohledávku 20.000 Kč prodat někomu nemovitost a nelze zastavit výroby v továrně proto, že její majitel dluží částku v nepoměru ke škodě způsobené zastavením výroby.

24. Co znamená, že je exekutor nezávislý? Je to obdobná nezávislost jako u soudce?

Nezávislost znamená, že exekutor je v exekučním řízení vázán pouze Ústavou, předpisy o exekučním řízení a rozhodnutími soudu v exekučním řízení. Jeden z aspektů, který v zákonu není výslovně zmíněn, je také nestrannost exekutora. Jde o to, že oprávněný (věřitel po skončení nalézacího řízení) nemůže exekutorovi dávat pokyny, jak má probíhat exekuční řízení. Exekutor totiž musí chránit i zákonné zájmy povinného a musí se vystríhat toho, aby postupoval v exekučním řízení šikanózně vůči povinnému nebo se jej snažil bezdůvodně poškodit. Ovšem jeho primární snaha musí být vždy upřena na co nejrychlejší a nejefektivnější vymožení pohledávky oprávněného.

25. Jaký je vztah mezi koncipientem a kandidátem exekutora?

Jde o obdobu vztahu mezi koncipientem a kandidátem u notářů. Koncipient prochází tříletou praxí, aby mohl složit exekutorské zkoušky. Kandidát už zkoušky složil, ale čeká, až se uvolní nebo nově vytvoří nový exekutorský úřad, aby se mohl přihlásit do vyhlášeného výběrového řízení. Pokud uspěje, stane se exekutorem. Rozdíl je také v tom, jaké úkony může koncipient a kandidát samostatně pro exekutora v exekučním řízení činit.

26. Údajně spolupracujete s nějakou mezinárodní organizací na právních projektech. O co přesně jde?

V průběhu legislativního procesu, když byl schvalován návrh zákona o soudních exekutorech jsme navázali úspěšnou spolupráci s Mezinárodní unií soudních exekutorů (UIHJ), která sdružuje komory soudních exekutorů 52 zemí, v nichž působí soudní exekutoři. Tato mezinárodní organizace, která působí i jako poradní orgán Komise EU, zpracovává mezinárodní projekty zlepšení vymahatelnosti práva. Jedním z těchto projektů, který by se nás měl v nejbližší době týkat, je projekt Evropského exekučního titulu (TEE). Vznikl by tak jednotný právní prostor, který by zlepšil vymahatelnost práva v celé Evropě. Dalšími podobným projektem je například dlouhodobá spolupráce v doručování soudních listin a podobné otázky.

27. Obdržel jsem od soudu rozhodnutí, které je již v právní moci. Toto rozhodnutí ukládá firmě, která mi dluží větší částku peněz, tuto částku zaplatit do 3 dnů od právní moci rozhodnutí. Tyto 3 dny již uplynuly a firma mi stále peníze dluží. Jak mám dále postupovat?

Nový zákon o soudních exekutorech vám nyní umožňuje navrhnout provedení exekuce prostřednictvím soudního exekutora. Vzhledem k tomu, že již disponujete pravomocným rozhodnutím, tedy máte v rukou exekuční titul, který je základním předpokladem k tomu, aby mohla být vaše pohledávka vymožena. Nejsnazší cesta k jejímu vymožení je následující. Navštívíte soudního exekutora v kanceláři jeho exekutorského úřadu s žádostí, aby sepsal návrh na provedení exekuce a tuto exekuci následně provedl. Soudní exekutor tento návrh připraví a spolu s pravomocným rozhodnutím jej doručí soudu. Soud po posouzení formální správnosti návrhu nařídí do 15 dnů od jeho doručení provedení exekuce k vymožení vaší pohledávky. Od toho okamžiku je soudní exekutor oprávněn vaši pohledávku vymoci postupem podle zákona o soudních exekutorech.

Oproti původnímu stavu, kdy pohledávky byly vymáhány soudy, nemusíte nyní disponovat informacemi o stavu majetku vašeho dlužníka, protože tyto informace je oprávněn a povinen získat soudní exekutor sám. Proto již nemusíte náročně zjišťovat čísla účtů vašeho dlužníka, nemusíte na Katastrálních úřadech zjišťovat zda váš dlužník nemá náhodou ještě nějaké nemovitosti atd. O to vše

se postará soudní exekutor, který má k tomu potřebná zákonná oprávnění, např. může požádat banky, soudy, jiné státní orgány, i Policii ČR, Burzu cenných papírů, osoby, které vedou různé evidence a další osoby, aby mu poskytlí potřebné informace o stavu majetku vašeho dlužníka. Tyto osoby jsou povinny vyžadované informace soudnímu exekutorovi poskytnout.

Na základě zjištěných informací o stavu majetku vašeho dlužníka se soudní exekutor rozhodne jaký způsob provedení exekuce zvolí. Vydá exekuční příkaz k provedení exekuce některým ze způsobů, které povoluje zákon o soudních exekutorech, např. srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky nebo prodejem movitých věcí nebo nemovitostí ve vlastnictví dlužníka. Na základě exekučního příkazu potom soudní exekutor vymůže vaši pohledávku.

28. Dozvěděla jsem se, že od září začnou v našem státě fungovat soukromí exekutoři. Od své známé jsem se ale doslechla, že to nebude pro normální lidi, protože ta exekuce bude moc drahá. Je to pravda?

Než odpovím na vaši otázku, chtěl bych zdůraznit, že se nejedná o soukromé exekutory, nýbrž o soudní exekutory. Soudní exekutor není v postavení soukromé osoby, je při výkonu exekuce v postavení veřejného činitele, tedy fyzické osoby na níž stát přenesl část svých pravomocí, a proto se úkony soudního exekutora považují ze zákona za úkony soudu.

Ale zpět k vaší otázce. Jedná se o velké nedorozumění, které se mezi občany šíří. Náklady exekuce, mezi které patří také odměna exekutora za úspěšné provedení exekuce a jeho hotové výdaje při provádění exekuce hradí povinný a nikoli oprávněný. Výši odměny a náhrady hotových výdajů exekutora stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou. Z hlediska finančních možností se tedy pro oprávněné osoby oproti soudnímu výkonu rozhodnutí nic nemění. Oprávněný nebude hradit exekutorovi jeho odměnu, tu exekutor vymůže od povinného na základě příkazu k úhradě nákladů exekuce.

29. Jsem věřitelem jedné společnosti, která mi dluží odměnu za služby, které jsem jí poskytl. Jinak jsem však s ní v dobrém obchodním kontaktu, proto bych se chtěl zeptat, jak bych mohl zvýšit naději na uhrazení mé pohledávky bez toho, že bych společnost zažaloval na soudu.

Ve vaší situaci vám mohu doporučit poměrně snadné řešení, které skýtá exekutorský zápis. Dle zákona o soudních exekutorech budou od září tohoto roku oprávněni soudní exekutoři k sepisování tzv. vykonatelných exekutorských zápisů tj. exekutorských zápisů o dohodě, kterou se dlužník zaváže splnit pohledávku nebo jiný nárok věřitele vyplývající ze závazkového vztahu, v níž svolí, aby podle tohoto zápisu byla nařízena a provedena exekuce, jestliže svou povinnost řádně a včas nesplní.

Tento zápis je veřejnou listinou a pro účely exekuce nahrazuje soudní rozhodnutí, je tak titulem k provedení exekuce. Ve vaší situaci tak doporučuji navrhnout vašemu dlužníkovi, aby se spolu s vámi dostavil do kanceláře exekutorského úřadu a sepsal s vámi před exekutorem v podobě exekutorského zápisu zmíněnou dohodu. Pokud společnost i poté svůj dluh nezaplatí, můžete na základě exekutorského zápisu navrhnout provedení exekuce bez toho, že byste se musel s vaším dlužníkem soudit.

30. Zajímalo by mě jestli bude možné, aby soudní exekutor se sídlem u Okresního soudu ve Zlíně mohl provést exekuci i mimo obvod tohoto soudu? Ptám se proto, že mi není jasné zda budu muset žádat vždy jiného exekutora podle tohoto kde bude sídlit můj dlužník.

Na to je zcela jednoduchá odpověď. Ne nebude muset žádat vždy jiného exekutora, protože soudní exekutor nebude ve své místní působnosti omezen obvodem okresního soudu v jehož obvodu má sídlo jeho úřad. Proto pokud budete znát kvalitního exekutora s jehož službami budete spokojený, budete jej moci požádat o provedení exekuce, i když dlužník nebude mít sídlo v obvodu okresního soudu v němž má váš exekutor sídlo svého úřadu.

31. Jsem věřitelem a mám exekuční titul, navrhl jsem soudu nařízení výkonu rozhodnutí a soud již

výkon rozhodnutí nařídil. Mohu ještě k vymození této pohledávky využít soudního exekutora? Na tuto otázku lze nalézt odpověď v přechodných ustanovení zákona o soudních exekutorech v § 129. Dle tohoto ustanovení lze podat návrh na provedení exekuce i v případě, že již byl nařízen soudní výkon rozhodnutí, avšak vymáhaná pohledávka nebyla ještě zcela uspokojena. Proto pokud nebyla vaše pohledávka soudním výkonem rozhodnutí zcela vymozena, můžete navrhnout přímo soudu, nebo soudu prostřednictvím exekutora, aby byla nařízena exekuce neuhrazené části vaší pohledávky.

32. Doslechl jsem se, že zákon o soudních exekutorech zlepšuje možnosti zjištění majetku dlužníka. Můžete k tomu říci něco bližšího?

Přirozeně. Zákon o soudních exekutorech skutečně přináší zlepšení pozice při zjišťování stavu majetku povinného. Například zeefektivňuje oproti občanskému soudnímu řádu institut prohlášení o majetku povinného. Dle § 53 odst. 2 zákona o soudních exekutorech již není nutné před návrhem, aby soud předvolal povinného k prohlášení o svém majetku neúspěšně absolvovat výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky a soudní exekutor může k soudu tento návrh podat dokonce i bez toho, že by byl pověřen provedením exekuce. Soud má ze zákona povinnost návrhu vyhovět.

Zákon o soudních exekutorech dále v § 33 stanovuje poměrně široký okruh osob a orgánů, které mají povinnost poskytnout exekutorovi na jeho žádost informace o stavu majetku povinného. Dále bude zřízena centrální evidence exekucí, která bude umístěna na Internetu a každý zde bude moci dohledat informaci o majetku povinných, na který je vedena nějaká exekuce. Zásadní změna oproti soudnímu výkonu rozhodnutí však je, že informace o stavu majetku povinného již nemusí zjišťovat oprávněný, nýbrž je zjistí soudní exekutor v rámci svých zákonných pravomocí.

33. Zajímalo by mě jak lze zahájit exekuci prováděnou soudním exekutorem.

Tuto otázku řeší § 35 zákona o soudních exekutorech tak, že exekuční řízení se zahajuje pouze na návrh oprávněného. Řízení je zahájeno dnem, kdy návrh na zahájení řízení došel exekutorovi, kterého si oprávněný vybral nebo dnem, kdy došel příslušnému okresnímu soudu. Proto pokud disponujete exekučním titulem, tedy např. soudním nebo jiným rozhodnutím, vykonatelným exekutorským nebo notářským zápisem a váš dlužník dobrovolně neplní to co podle exekučního titulu plnit má, můžete podat návrh na zahájení exekučního řízení, který doručíte exekutorovi, jehož v návrhu uvedete nebo přímo soudu. V návrhu musí být vždy uvedeno jméno a sídlo exekutora, kterého jste si zvolil k tomu, aby vaši pohledávku v exekučním řízení vymohl. Tohoto exekutora soud potom v usnesení o nařízení exekuce pověřil provedením exekuce k vymození vaší pohledávky.

34. Jsem vlastníkem činžovního domu a mám rozsudek na vyklizení jednoho z bytů. Můžu využít služeb soudního exekutora?

Samozřejmě, že můžete. Soudní exekutor je oprávněn využít prakticky všechny způsoby provedení exekuce jaké mohl dosud využít pouze soud. Proto soudní exekutor může podle § 59 odst. 2 písm. a) provést i exekuci vyklizením bytu ve vašem činžovním domě.

35. Doslechl jsem se, že exekutoři budou brát práci advokátům. Co je na tom pravdy?

Jedná se o nepravdivou informaci. Spíše naopak, protože v advokacii je již nyní obrovská konkurence, pomůže nově zřizovaný exekutorský stav mnoha advokátům získat práci, protože zvýšení efektivity exekučního řízení zvýší význam soudního řízení a tím i roli advokáta a potřebu právního zastoupení při soudním řízení. Je sice pravdou, že podle zákona o soudních exekutorech budou moci exekutoři kromě výkonu exekuční činnosti poskytovat také právní pomoc, ovšem tato služba je ze zákona poměrně omezená. Exekutor totiž bude moci poskytovat právní pomoc pouze oprávněnému nebo povinnému po vydání exekučního titulu nebo také v souvislosti s exekuční činností a další činností.

36. Budou mít soudní exekutoři kanceláře na soudech?

Nikoli. Soudní exekutor bude mít kancelář v sídle exekutorského úřadu do něhož byl jmenován ve vlastních nebo pronajatých prostorech. Exekutor bude na soudu nezávislý, není to zaměstnanec

soudu a provoz své kanceláře a svoji agendu bude financovat z vlastních prostředků.

37. Budou moci soudní exekutoři vymáhat i pohledávky státu?

Ano. Stát je v soukromoprávních vztazích v postavení právnické osoby a jako takový má stejná práva jako každá jiná osoba. Proto i stát může navrhnout provedení exekuce a v návrhu uvést exekutora, který exekuci provede. Exekutorovi na druhé straně nebrání žádná zákonná překážka tomu, aby mohl vymáhat v exekučním řízení i pohledávky ve prospěch státu, naopak novelizace zákona o správě daní a poplatků výslovně umožňuje, aby se finanční úřady obrátili při vymáhání pohledávky státu na soudního exekutora.

38. Znamená jmenování exekutora do soudního obvodu, že nesmí provádět exekuce (nebo některý způsob) mimo tento obvod?

Exekutoři jsou oprávněni provádět exekuce po celém území České republiky a není tedy na závalu, pokud je k provádění exekuce proti povinnému s bydlištěm v Ostravě oprávněným vybrán exekutor se sídlem např. v Sokolově. Zákon místní příslušnost exekutora nezakládá a nijak exekutora v exekuční ani další činnosti teritoriálně neomezuje.

39. Jaký je postup v případě neúplného či nesrozumitelného návrhu na provedení exekuce?

Exekutor nebo soud, kterým byl takový návrh doručen vyzvou oprávněného k doplnění návrhu. Výzva k opravě, doplnění či upřesnění podání musí obsahovat poučení o tom, jak je třeba opravu či doplnění provést spolu se lhůtou v níž je třeba takový úkon učinit. Sankcí za nesplnění procesních povinností účastníka řízení (nedoplnění či neopravení návrhu) je zastavení exekučního řízení. Důsledkem výzvy k doplnění či opravě návrhu je odklad běhu lhůty soudu pro rozhodnutí o nařízení exekuce (§ 44 odst. 1 EŘ).

40. Je možné v exekuci najednou zpeněžovat všechnen majetek dlužníka?

Ano. Exekutor není nařízením exekuce omezen ve výběru způsobů provedení exekuce a bude proto možné, aby najednou jednotlivými exekučními příkazy postihnul veškerý majetek povinného, pokud o něm ovšem bude mít vědomost. Tato skutečnost je rovněž zdůrazněna ust. § 58 odst. 2 a 3 EŘ, který dovoluje „K provedení exekuce více nebo všemi zákonem stanovenými způsoby přistoupit současně nebo postupně. Způsob provedení exekuce určí exekutor.“

Exekutor tak může v jeden den doručit katastrálnímu úřadu, bance i Středisku cenných papírů usnesení o nařízení exekuce a zároveň exekuční příkaz určující provedení exekuce prodejem nemovitostí, příkázáním pohledávky a prodejem cenných papírů. Poté, co tak učiní, vnikne k dlužníkovi, doručí mu usnesení o nařízení exekuce a zároveň exekuční příkaz, a s po doručení budou exekutorovi zaměstnanci zajišťovat (= odnášet do přistaveného stěhovacího vozu k odvozu do skladu - srov. § 66 odst. 1 EŘ) movitý majetek povinného.

41. Jaké jsou náležitosti odvolání proti nařízení exekuce a proti exekučnímu příkazu?

Odvolační důvody proti nařízení exekuce jsou omezeny na namítání skutečností rozhodných pro nařízení exekuce. K ostatním namítaným skutečnostem soud nepřihlédne a nařízení exekuce potvrdí. Taktéž neodůvodněná odvolání soud rovnou odmítne. Odvolání proti exekučnímu příkazu není možné (§ 47 odst. 3 EŘ). Někdy se stává, že dlužník podá „odvolání“, ve kterém namítá, že částečně či zcela byl vymáhaný závazek již uhrazen. Toto podání samozřejmě není odvoláním, ale návrhem na zastavení řízení a jako takový má být posuzován. O návrhu na zastavení exekuce rozhoduje soud, a to soud, který nařídil provedení exekuce (§ 55 EŘ).

42. Co to je další činnost exekutora?

Dle § 1 odst. 2 EŘ vykonává exekutor „... nucený výkon exekučních titulů ... a další činnost ...“ Další činností exekutora může být:

(a) právní pomoc oprávněnému či povinnému po vydání exekučního titulu, jakož i v souvislosti s

exekuční činností a další činností,

(b) sepisování listin – exekutorských zápisů (o dohodě účastníků se svolením k vykonatelnosti nebo o osvědčení skutkového stavu děje nebo věci),

(c) jiná činnost, pod kterou lze podřadit dle dikce exekučního řádu:

(ca) úschovy (peněz, listin nebo movitých věcí),

(cb) provádění dobrovolných dražeb

(cc) jakékoliv činnosti na základě pověření soudu (doručování písemností soudu, činnost soudního vykonavatele atd.).

S výjimkou provádění dražeb a právní pomoci oprávněnému po vydání exekučního titulu, kde je možné sjednat i smluvní odměnu, bude výše odměny za všechny ostatní druhy další činnosti stanovena tarifem ve vyhlášce ministerstva spravedlnosti odměnu. Odměnu exekutora hradí ten, komu pro něhož je další činnost prováděna, tedy žadatel.

43. Z čeho se skládá úplata exekutora za exekuci a kdo a kdy ji hradí?

Úplata exekutora za exekuční činnost se dle § 90 EŘ dělí na smluvní a tarifní (mimosmluvní).

Exekutor má právo pouze na odměnu tarifní, na odměně smluvní se musí s oprávněným dohodnout. Tarifní část úplaty se skládá z odměny, náhrady hotových výdajů, náhrady za ztrátu času při provádění exekuce, náhrady za doručení písemností a z DPH (je-li exekutor plátcem DPH). Výši této části úplaty určí exekutor na základě vyhlášky vydané ministerstvem spravedlnosti v příkazu k úhradě nákladů, protože tato část úplaty zároveň představuje náklady exekuce a ty hradí povinný. Smluvní část odměny náleží exekutorovi pouze v případě, že se na tom dohodne s oprávněným ve formě písemné smlouvy. Tuto část odměny exekutor nevymáhá po povinném (dlužníkovi), ale naopak na základě smlouvy je mu poskytnuta oprávněným.

© EPRAVO.CZ – Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Proč musí obhájce u soudu mlčet?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Průlomový postup Ústavního soudu ve věci práva na zákonného soudce a spravedlivý proces](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - DUBEN 2026](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací – režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)